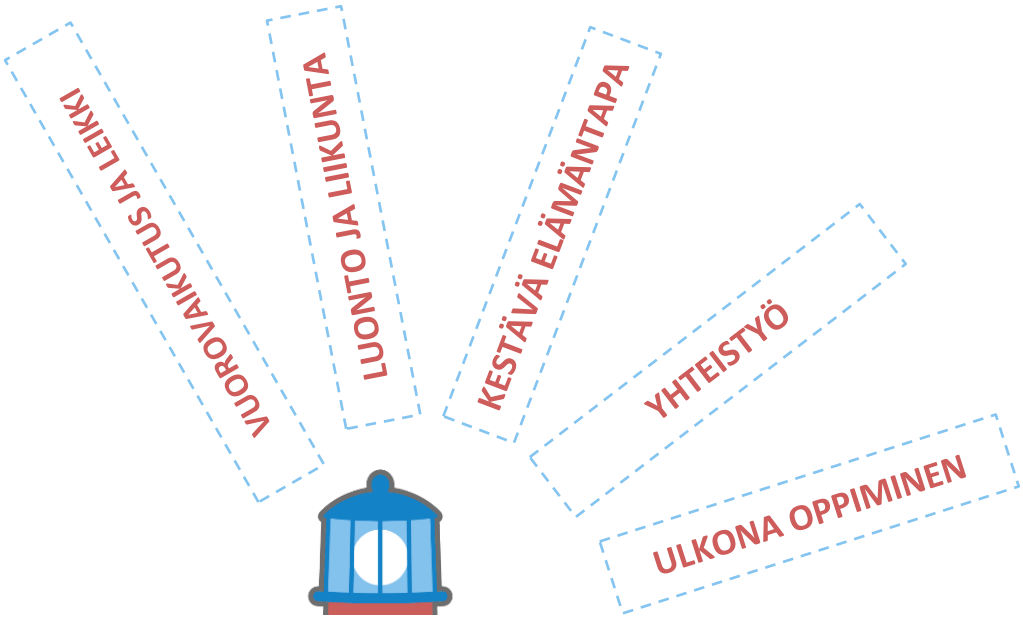
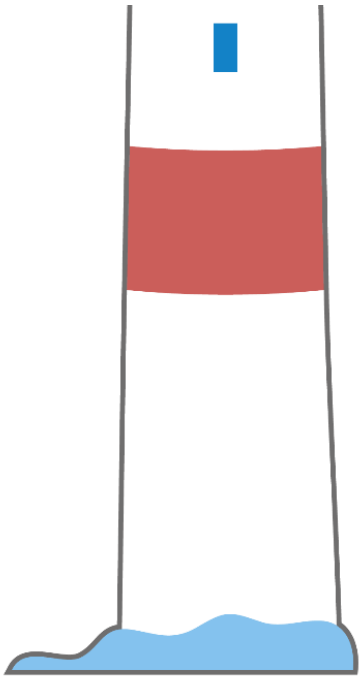


TOIMINTAVUODEN KEHITTÄMISKOHTEET



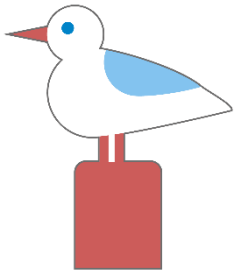
Toimipaikan toimintasuunnitelma

TOIMIPAIKKA

Otsonkallion päiväkoti

TOIMINTAVUOSI

2026–2027



Kotkan varhaiskasvatuksen visio

Meille kaikki lapset ovat tervetulleita sellaisina kuin ovat. Kohtaamme lapset sensitiivisesti ja teemme yhteistyötä kaikkia perheitä arvostaen. Toiminnassamme näkyvät lämmin vuorovaikutus, huumori ja hupsuttelu, leikin ja liikunnan riemu sekä ilmaisun ilo. Kohtaamme myötätuntoisesti kaikenlaiset tunteet. Jokainen päivä on uusi seikkailu, jossa kaikki lapset ja me ammattilaiset olemme mukana oppimassa yhdessä. Meillä on rohkeutta ottaa uusia askeleita digipolulla. Autamme toinen toisiamme ja iloitsemme yhdessä onnistumisista ja oppimisesta.

TOIMIPAIKAN TOIMINTASUUNNITELMA

Toimipaikan toimintasuunnitelma perustuu Kotkan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toimipaikka tarkentaa kuntakohtaisia ratkaisuja seuraavien otsikoiden kautta:

1. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN
   Kuvaus toimipaikasta

2. ARVOT JA LAPSEN HYVINVOINTI
   Arvot toimipaikan toiminnassa
   Kotkan varhaiskasvatuksen visio toimipaikan toiminnassa

3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN
   Arvioinnin toteutuminen toimipaikassa (lasten ja huoltajien osallisuus)
   Yksikön vahvuudet, kehittämiskohteet ja niihin tähtäävä varhaiskasvatus

4. YHTEISTYÖ JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA
   Huoltajayhteistyö ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

5. TOIMINTAVUOSI 2025-2026
   Toimintavuoden elämää



1. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kunnan velvollisuus on vastata lapsen varhaiskasvatusoikeuteen ja tarjota perheille heidän tarvitsemaansa palvelua.

Päiväkodit toimivat perhepäivähoidon lasten varahoitopaikkoina. Varhaiskasvatusta järjestetään tarvittaessa myös esiopetuksen lapsille esiopetuksen yksiköissä, jotka sijaitsevat koulurakennuksissa. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan lapsi tulee aikuisen (huoltaja, isovanhempi, kummi jne.) kanssa. Sen lisäksi avoimessa varhaiskasvatuksessa järjestetään lapsille kerhoja.

KUVAUS YKSIKÖSTÄ

Otsonkallion päiväkoti, osoitteessa Ristinkalliontie 14 sijaitsee erinomaisten metsäretki- ja leikkipaikkojen äärellä. Laaja ja monipuolinen piha-alue pallokenttineen ja pyöräilyalueineen innostaa lasta liikkumaan. Päiväkodissa toimii kolme lapsiryhmää: Pikku-Otsot 1–3-v, Mesikämmenet 3–5 v ja Pandat 3–5-v. Otsonkallion päiväkoti toimii varahoitopaikkana alueensa perhepäivähoitolapsille. Päiväkodissa työskentelee 5 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 4 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, 3 varhaiskasvatuksen ohjaajaa, apulaisjohtajaopettaja, päiväkodinjohtaja sekä Otsolan esiopetusyksikön kanssa yhteinen varahenkilö. Otsonkallion päiväkodin sekä Otsolan esiopetuksen varhaiskasvatuksen erityisopettajana toimii Sanna Tiittanen-Puonti. Kotkan kaupungin varhaiskasvatuksen kuraattorina toimii Tarja Tissari
Konsultoivina kieli- ja kulttuuri (kieku) -opettajina Kotkan varhaiskasvatuksessa toimivat Teija Pylkkänen (yli 5v lapset) ja Sari Virtanen (alle 5v lapset).

Otsonkallion päiväkotiin kuuluu Otsolan koulun tiloissa, osoitteessa Hiidenkirnuntie 2, toimiva esiopetusyksikkö. Siellä on tällä toimintakaudella kolme esiopetusryhmää, joissa työskentelee 3 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 2,5 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Esiopetuksen tiloissa jatkavat päiväänsä ne esioppilaat, jotka tarvitsevat esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Esiopetus ja päiväkodin viisi vuotiaat tekevät tiivistä yhteistyötä kuukausittain yhteisen toiminnan merkeissä.

Olemme ensimmäinen Vihreä lippu päiväkoti Kotkassa. Meneillään on kolmastoista toimintavuosi päiväkodissa ja esiopetuksessa Vihreän lipun alla. Vihreä lippu päiväkodissa painotamme ulkona oppimista, kestävää kehitystä, luontoa ja liikuntaa. Tänä vuonna Vihreä lippu teemamme on Vesi.

2. ARVOT JA LAPSEN HYVINVOINTI

Toimipaikan ja toimintamuodon toimintasuunnitelma kääntää käytännön kielelle varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin arvoja ja tavoitteita. Tällä tarkoitetaan arvostavan vuorovaikutuksen, liikkumisen ja leikin, lasten osallisuusmahdollisuuksien sekä tutkivan toiminnan ja oppimisen toteutumiskuvauksia. Lisäksi kuvataan kasvatus-, opetus- ja oppimisympäristöratkaisuja.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön ammatillista osaamista toimipaikoissa vahvistavat varhaiskasvatuksen erityisopettajat (veot), kieli- ja kulttuuriopettajat (kieku) sekä varhaiskasvatuksen kuraattori. Nämä ammattilaiset konsultoivat varhaiskasvatuksen henkilökuntaa, ovat mukana lasten arjessa sekä kohtaavat huoltajia.

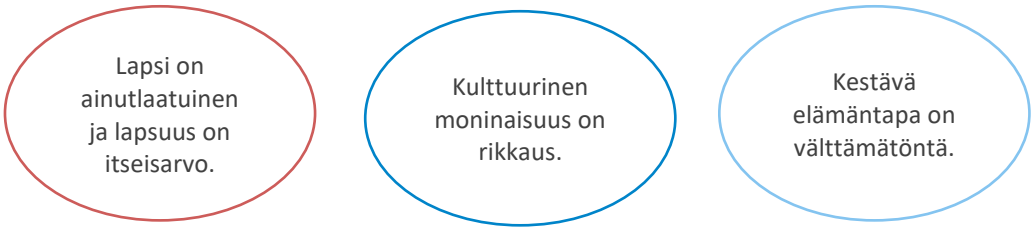
Kaupunkistrategian arvot

RAKKAUS
Opetamme lapsia rakastamaan luontoa ja kunnioittamaan sitä. Tarjoamme turvallisen sylin missä lapsen on hyvä olla.

REILUUS
Kohtelemme jokaista lasta ja perhettä ystävällisesti, ja tasa-arvoisesti. Tuemme ja autamme toisiamme työyhteisön sisällä.

ROHKEUS
Meillä on rohkeutta kokeilla uutta. Kannustamme lapsia uskaltamaan ja yrittämään uudelleen.

Kotkalainen varhaiskasvatus tukee arvojen toteutumista.



ARVOT YKSIKÖN TOIMINNASSA

Lapsi on ainutlaatuinen ja lapsuus on itseisarvo
- Huomioimme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen ja huolenpidon

Kulttuurinen moninaisuus on rikkaus
- Tarjoamme lapsille kokemuksia ja elämyksiä kulttuurin ja ilmaisun parissa
- Kohtaamme kaikki perheet kunnioittavasti

Kestävä elämäntapa on välttämätöntä
- Kierrätämme, lajittelemme, kulutamme kestävästi ja harkiten
- Vahvistamme lasten luontosuhdetta, rakkautta ja kunnioitusta luontoa kohtaan oppimalla luonnossa, luonnosta ja luonnon avulla

KOTKAN VARHAISKASVATUKSEN VISIO TOIMIPAIKAN TOIMINNASSA

1. **Meille kaikki lapset ovat tervetulleita sellaisina kuin ovat**
- Meillä tervehditään kaikkia. Lasta autetaan tunteiden tunnistamisessa ja niiden käsittelyssä. Tarjotaan lapselle hänen tarvitsemansa tuki. Muokkaamme toimintaamme sellaiseksi, johon jokainen lapsi pääsee mukaan toimintaan.

2. **Sensitiivinen kohtaaminen**
- Panostamme jokaista lasta arvostavaan ja läsnä olevaan kohtaamiseen. Aikuinen havaitsee lämpimällä ja herkällä vuorovaikutuksellaan lapsen viestit ja tarpeet ja kykenee vastaamaan niihin. Metsäretkillä pienryhmissä mahdollistuu lasten yksilöllinen kohtaaminen ja mielenkiinnon kohteiden kautta oppiminen
- Alle 3v. ryhmässä korostuu läheisyys, syli, sanattomiin viesteihin vastaaminen, lohduttaminen itkussa, aikuisen vahva läsnäolo.
- Yli 3v. yhdessä ihmettely, lasten kysymyksiin vastaaminen, vuorovaikutustaitojen harjoitteleminen, tunteiden nimeäminen, lasten toiveiden ja mielenkiinnon kohteiden huomioiminen.

3. **Toisten auttaminen**
- . Opetellaan olemaan kiva kaveri kaikille, Autetaan lasta tunteiden tunnistamisessa ja niiden käsittelyssä. Varhaiskasvatuksen kuraattori pitää tunne ja kaveritaito hetkiä säännöllisesti. Henkilökunta auttaa ja opastaa toinen toistaan omilla vahvuuksillaan.

4. **Onnistumisista yhdessä iloitseminen:**
Huomataan hyvä, sanotaan se ääneen, pidetään yllä iloa ja naurua.

5. **Kaikkia perheitä arvostava yhteistyö**
- Kohtaamme kaikki perheet avoimesti ja yhdenvertaisesti. Kuuntelemme heidän toiveitaan ja odotuksiaan herkällä korvalla.

3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Varhaiskasvatuksen arviointia toteuttavat henkilöstö, lapset ja huoltajat. Toteutusmuotoina kaupungin tasolla ovat erilaiset kyselyt sekä toiminnan auditointi.

Pienryhmäpedagogiikassa vahvistuu aikuisen läsnäolo vuorovaikutuksessa, jolloin lasten tuottamaa arviointitietoa on välittömästi nähtävissä ja hyödynnettävissä. Henkilöstö tallentaa arviointitietoa ja hyödyntää sitä toiminnan suunnittelussa.

Toimipaikat ja toimintamuodot täsmentävät toimintasuunnitelmassaan käyttämänsä palautekanavat sekä kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

ARVIOINNIN TOTEUTUMINEN TOIMIPAIKASSA (LASTEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS)

Varhaiskasvatuksen **asiakastyytyväisyyskyselyn** pohjalta nostetaan kehitettäviä asioita. Otsonkallion päiväkoti on saanut viimeisimmässä asiakaskyselyssä erinomaisen tuloksen kaikissa arvioinnin kohteissa. Pyrimme ylläpitämään erinomaista laatua. Lapsen vasua päivitettäessä vanhempien kanssa arvioidaan tavoitteiden toteutumista.

Lapset arvioivat toimintaa mm. peukuttamalla, kertomalla, hymynaamalla.

Varhaiskasvatuksen henkilökunta arvioi toimintaansa **Valssin** (Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä) avulla. **Liikkuva vaka - nykytilan arvioinnilla** seurataan lasten liikkumisen toteutumista ja kehittämistä. **Tiimipalavereissa** ja **henkilökunnan suunnittelu- ja kehittämispäivissä** arvioidaan toimintaa ja tavoitteiden toteutumista.

YKSIKÖN VAHVUUDET, KEHITTÄMISKOHTEET JA NIIHIN TÄHTÄÄVÄ TOIMINTA

Valssi- arviointijärjestelmällä työkaluna keväällä 2026 oli Varhaiskasvatuksen aloittaminen. Kehittämiskohteeksi nousi uuden lapsen aloituksen, aloituskeskustelun ja tutustumisen tarkempi suunnittelu, työnjako sekä uuden lapsen tutustumisesta saadun tiedon jakaminen oman ryhmän kasvattajille. Syksyllä 2026 kansallinen Valssi-arviointijärjestelmällä toteutuva kehittävä arviointi kohdentuu alle 3-vuotiaiden pedagogiikkaan.

Liikkuva vaka nykytila-arvioinnista kehittämiskohteiksi nostimme

- lasten liikkumisen havaintojen kirjaaminen ja suunnittelu niiden pohjalta,
- havainnointi, jonka pohjalta liikuntakellon säännöllinen käyttö.
- enemmän lasten ideoita, otetaan heidät mukaan suunnitteluun ja tapahtumien/liikuntaratojen ym. valmisteluun.

Yleisen tuen toteutumista ryhmissä arvioidaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa ja mietitään kehittämiskohteita.

Otsonkallion päiväkodin painopisteitä ovat

kestävä elämäntapa

•Vihreän lipun päiväkodissa opettelemme kierrätystä, veden ja energian säästöä yhdessä lasten kanssa. Panostamme toiminnallisiin ja elämyksellisiin tapahtumiin ja juhliin.
•Kokemusten ja elämysten avulla syntyy rakkaus luontoon ja sen kunnioitus.
•Päiväkotimme Vihreä lippu tavat ovat:

- Kunnioitamme ympäristöä ja luontoa ja pidämme siitä huolta.
- Annamme lapsille mahdollisuuden kokea elämyksiä luonnossa, herättää rakkauden luontoon ja sen suojelemiseen.
- Hankimme harkiten ja kestävästi.
- Opettelemme lajittelemaan oikein
- Arvostamme puhdasta vettä ja käytämme sitä vain tarpeen mukaan
- Otamme ruokaa vain sen verran kuin syömme ja tilaamme sitä huomioiden lasten varatut hoitoajat välttääksemme ruokahävikkiä.
- Sammutamme turhat valot sekä kuivauskaapit, kun vaatteet ovat kuivuneet.
- Käsienpesulla suljemme saippuoinnin ajaksi hanan
- Kopioimme kaksipuolisesti ja tulostamme harkiten.
- Käytämme tiedottamisessa pääasiassa sähköistä viestintää.
- Olemme kivoja kavereita kaikille.
- Kunnioitamme ja hyväksymme toisemme.
- Leikimme leluilla niin että ne pysyvät pitkään ehjinä.

vuorovaikutus
•Pienryhmät mahdollistavat lämpimän ja turvallisen vuorovaikutusympäristön lasten kanssa ja lasten kesken
Kehitämme oppimisympäristöä leikkiä rikastavaksi.
•Arvostamme hyviä käytöstapoja ja huomioimme niin lapset kuin vanhemmat
•Rakennamme luottamukselliset suhteet lapsiin ja vanhempiin
•Kuuntelemme mitä toisella on sanottavaa
•Kehumme ja huomaamme hyvän lapsessa ja työtoverissa
•Tiimityö on vahvuutemme

luonto ja liikunta
•Metsäretket vähintään viikoittain
•Liikkuminen on tärkeää, yhdessä liikkumisen ilo, me henki
•Päiväkodin suuri piha ja lähimetsä aktivoi liikkumaan monipuolisesti
•Jokaisella ryhmällä salivuoro viikoittain
•Liikuntamateriaalikaappi ja Vihreän liikunnan vuosikello on kehitetty helpottamaan liikunnan monipuolista suunnittelua ja toteutusta
•Karsitut pihasäännöt sallivat liikkumisen, kiipeilyn ym.
•Ulkoilun aikana ryhmät järjestävät ohjattuja liikuntahetkiä keskiviikkoisin, jolloin avataan vain liikuntaväline varasto
•Päiväkodissa toimii liikuntatiimi, joka kehittää, koordinoi ja tiedottaa Liikkuvan varhaiskasvatuksen teemoja ja sisältöjä joka ryhmään

ulkona oppiminen
•Metsä oppimisympäristönä mahdollistaa ihmettelyn, tutkimisen ja kokeilemisen rauhallisessa ympäristössä monin eri aistein.
•Päiväkodissa on kehitetty Vihreä lippu kaappi, jonka monipuolinen sisältö ideoineen ja valmiine materiaaleineen tukee ulkona oppimista
•Aikuisen rooli on tärkeä: Lasten kysymyksiin ei vastata suoraan, vaan yhdessä ihmetellen ja kokeillen autetaan lasta itseään keksimään vastauksia.
•Lasten aloitteisiin vastataan

yhteistyö
•Yhteiset tapahtumat esiopetuksen kanssa vahvistavat yhteisöllisyyttä
•Yhteistyö viisivuotiaiden ja esiopetusryhmien kanssa auttaa lasten siirtymistä esiopetukseen
•Kutsumme säännöllisesti alueen perhepäivähoitajia lapsineen mukaan yhteiseen toimintaan.
•Erilaiset piha tapahtumat mahdollistavat vanhempien yhteistyön ja tutustumisen toisiinsa

4. YHTEISTYÖ JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä tavoitellaan huoltajien ja henkilöstön yhteistä sitoutumista lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Vastuu yhteistyön käynnistymisestä ja sen ylläpitämisestä on varhaiskasvatuksen henkilöstöllä.

Yhteistyö käynnistyy perheen kanssa toteutuvalla aloituskeskustelulla ja lapsen tutustuessa varhaiskasvatukseen. Yhteistyö jatkuu päivittäin lasta tuodessa ja hakiessa. Varhaiskasvatuksessa jokaisella lapsella on varhaiskasvatussuunnitelma eli lapsen vasu, jonka laadinta käynnistyy huoltajien ja henkilöstön yhteisellä keskustelulla. Lapsen vasukeskustelussa asetetaan tavoitteita pedagogiselle toiminnalle. Lapsi on keskustelussa joko fyysisesti läsnä tai hänen näkökulmansa tuodaan osaksi keskustelua. Lapsen vasun laadinnasta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja yhteistyössä lapsiryhmän muiden ammattilaisten kanssa.

Huoltajien osallisuus ja heidän antamansa palaute toimipaikalle mahdollistuvat kohtaamisissa ja huoltajailloissa.

Varhaiskasvatus tekee yhteistyötä myös muiden lapsille ja perheille suunnattujen palveluiden kuten esiopetuksen, neuvolan, perhetyön, puhe- ja toimintaterapian, perheneuvolan ja perusopetuksen kanssa. Yksittäisen perheen tai lapsen asioissa yhteistyötä tehdään aina yhdessä perheen kanssa.

HUOLTAJAYHTEISTYÖ JA LAPSEN VASU TOIMIPAIKASSA

Kun lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka päiväkotiimme, ryhmän opettaja on yhteydessä perheeseen ja sopii aloituskeskustelusta ja tutustumisesta päiväkotiin. Käynnin aikana keskustellaan ja käydään läpi perheen ja lapsen tarpeet ja laaditaan palvelusopimus. Tutustutaan tiloihin ja toimintatapoihin.

Uusien lasten vasu- keskustelut pidetään noin kahden kuukauden kuluttua lapsen varhaiskasvatuksen alettua. Muiden kanssa syksyllä tai mahdollisen 4 v neuvolakeskustelun yhteydessä.
Vasu-keskusteluissa huoltajilta kysytään toiveita ja odotuksia toiminnan suhteen. Ennen vasukeskustelua opettajat kysyvät myös lapsilta toiveita ja odotuksia ryhmien omilla haastattelukaavakkeilla. Jos ryhmän opettajalla ei ole opettajakelpoisuutta, apulaisjohtaja on mukana hänen kanssaan vasukeskusteluissa ja kirjaa lapsen vasun Muksunettiin.

Huoltajia tiedotetaan pääasiassa sähköisesti. Päiväkodinjohtaja tai apulaisjohtaja tiedottavat huoltajia kaikkia ryhmiä koskevista asioista ja tapahtumista Edlevolla ja ryhmien opettajat omaa ryhmää koskevat asiat ja tapahtumat. Pedanetissa kerrotaan ryhmien toiminnasta sanoin ja kuvin. Ryhmän toiminnasta kerrotaan myös eteisten ilmoitustauluilla. Vihreä lippu toiminnalla on oma ilmoitustaulu ja sivut pedanetissa.

5. TOIMINTAVUOSI 2025-2026

Varhaiskasvatuksessa toiminta on yhteisöllistä ja oppiminen erilaisissa ryhmissä tapahtuvaa. Leikissä ja yhteisessä toiminnassa lapset voivat tuoda näkemyksiä esiin ja tehdä ehdotuksia yhteiselle toiminnalle. Toimintavuotta voidaan suunnitella osittain etukäteen ja toisaalta se muuntuu toimintavuoden kuluessa.

Kotkassa lokakuussa toteutuu lukukuukausi, jossa varhaiskasvatus, kirjasto ja lasten kulttuuri ovat aktiivisesti mukana. Lasten kulttuuriviikot helmikuussa tarjoavat toimintamahdollisuuksia varhaiskasvatukseen.

Kotkalle on myönnetty Lapsiystävällinen kunta -tunnus, mikä vahvistaa rasisminvastaisen toiminnan ja lasten oikeuksien asemaa myös varhaiskasvatuksessa. Kummallekin asialle on valtakunnalliset teemaviikot, joita huomioidaan varhaiskasvatuksen toimipaikoissa.

TOIMINTAVUODEN ELÄMÄÄ

Vihreä lippu toiminta ohjaa meitä hyödyntämään viikoittain lähimetsiä oppimisympäristöinä. Toiminta vuoden aikana järjestämme vähintään 6 yhteistä tapahtumaa esiopetuksen kanssa. Lisäksi Vihreä lipun ympäristöraati kokoontuu joka kuukausi.

- Laulava joulukortti Erkinkulman kauppaan
- Vierailu Mäntykodissa laulamassa lauluja marraskuussa
- Yhteistyö Kymen Veden kanssa marraskuussa
- 2.2. VL-päivänä mukavaa puuhaa ulkona lapsille ja heidän tärkeille ihmisilleen
- 22.3. Maailman vesipäivän huomioiminen
- toukokuussa 19.5. kevätretki yhdessä Otsolan koulun esiopeuksen kanssa

Koko talon yhteisiä tapahtumia on kerran kuussa perjantaisin: Musiikkihetki, Kehokekkerit (ohjattua liikuntaa ulkona) ja Sikin sokin leikkipäivä, jolloin lapset saavat valita missä ryhmätilassa ja kenen kanssa leikkivät aamupäivän ajan. Myös kirjastoauto käy päiväkodilla kerran kuussa keskiviikkoisin, pienissä ryhmissä käydään sieltä lainaamassa kirjoja. Eri urheiluseurat käyvät pitämässä liikuntamaistiaisia lapsille (koripallo, jalkapallo, amerikkalainen jalkapallo, paini, tanssi)

Viisivuotiaat tapaavat eskarilaisia kuukausittain vuoron perään päiväkodilla ja eskarissa yhteisen toiminnan parissa. Toiminta vuoden aikana lapsille tulee tutuksi eskarin henkilökunta ja tilat. He pääsevät liikkumaan koulun liikuntasalissa ja kokeilemaan ruokailua koulun ruokalassa.

10.9. Viiskareiden bussiretki Vellamon näyttelyihin; Vellamon ystävät
10.11. Viiskareiden bussiretki Laivurin tonttukouluun.

touko- ja kesäkuussa isojen ryhmiin siirtyvät Pikku-Otsot käyvät tutustumassa useamman kerran tulevaan ryhmäänsä.

Muita tapahtumia:
7.9. henkilökunnan suunnittelu- ja kehittämispäivä (pk on suljettu)
17.9.perheilta pihalla
Lokakuu on lukukuu.
6.11. isänpäivän aamupuuro
6.–16.11. omatoiminen Hämärä ötökkä polku lähimetsässä perheiden vapaasti kierrettävänä
12.11. valokuvaus alkaen klo 9
27.11. Puurojuhla lasten kanssa klo 8
2.12. Henkilökunnan koulutus- ja tyhypäivä (pk on suljettu)
10.12. joulutapahtuma perheille pihalla klo 16.30–17.30

Lasten kulttuuri viikot helmikuussa
16.–22.3. Rasisminvastainen viikko
23.4. henkilökunnan suunnittelu ja kehittämispäivä + tyhy (PK on kiinni)
5.5. äitienpäivän aamupuuro
Kevätretki toukokuussa 19.5.
Kevätjuhla

